

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/4 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 29 Czerwca. — Gazeta Spenera pisze, że wkrótce wniosek zostanie uczyniony w bundestagu, aby Szlezwik i Holsztyn połączone zostały pod spólną administracją związku i wielkich mocarstw, aż do rozstrzygnięcia kwestyi o sukcesy, po zbadaniu urozczeń oldenburgskich i augustenburgskich. Ta jest osnowa nowych punktacyi między Prusami i Austryą, które z sobą zupełnie się zgadzają.

Bremen, 28 Czerwca. — Wedle wiadomości nadeszłych z Helgolandu, spodziewano się tam bitwy morskiej w okolicy tej wyspy między flotą duńską a niemiecką. Angielska fregata „Wolverenne” i okręt awizowy stoją na przystani.

Do latarni morskiej nad ujściem Wezery przybiła dziś z rana o godz. 6 1/2 korweta „Jeddo”, którą Prusacy zakupili. Miała flagę francuską.

Hamburg, 28 Czerwca. — Börsenhalle donosi z bremeńskiego portu, że dziś z rana o godzinie 9 zawinęła tam pancerna korweta „Pedro” pod flagą portugalską, którą Prusy nabyły.

— Wedle telegramu z Kopenhagi ministerstwo wojny podało do wiadomości, że baterie sprzymierzeńców wczoraj z rana strzelały do Rolf Krake, gdy przepływał przez Alsener Förde i do duńskich kompanii roboczych.

— Börsenhalle dzisiejsza donosi z Rendsburga, że z tamiecznego kolegium deputowanych podała się połowa członków (6) do dymisji u rządu książęcego a to z powodu starcia z magistratem, a ponieważ to starcie jest natury politycznej, przeto oczekują z ciekawością rozstrzygnięcia.

Paryż, 28 Czerwca. — Dzisiejszy Monitor donosi, że hr. de Cominges-Guitaud został zamianowany posłem w Brukseli, hr. de Reculot posłem w Lizbonie, margrabia des Melvizes-Fresnoy posłem w Monachium, margrabia de Cadore posłem w Karlsruhe.

Londyn, 29 Czerwca. — 231 członków izby niższej było wczoraj na opozycyjnym metingu. Derby oświadczył wyraźnie, że Torysowie nie zobowiążą się do polityki wojennej.

Berlin, 29 Czerwca. — Dzisiejszy Staatsanzeiger zamieszcza najwyższe rozporządzenie z d. 30 Maja 1864 potwierdzające statut ziemstwa kredytowego dla prowincyi saskiej.

Berlin, 27 Czerwca. — Dotąd jeszcze nie zawiadomił ani słowem Staatsanzeiger o rozpoczęciu w niedzielę z rana kroków nieprzyjacielskich z Danią. Pruskie baterie nad Ravenskopem i na południowej piaskowej górze, które rozpoczęły strzelanie, leżą nad Zundem alzeńskim, w południowej stronie szanca przedmostowego sonderburskiego. Czyli tam duńskie okręty się pokazały, nie pisze Berlinger Tidende.

— Kolońska Gazeta, jak ów chłopiec krzyczący na wilka, wciąż alarmuje Niemców, że się zanosi na ś. sprzymierze, że w Kissyndze stanęła konwencya między trzema mocarstwami wschodnimi, gwarantująca wzajemnie posiadłości polskie, obowiązująca je do spólnego działania we wszkstkich kwestyach europejskich itd. National Zeitung powiada, że już Kreuzzeitung wybiła sobie z głowy te sny prześliczne, zwłaszcza że i z Wiednia stanowczo zaprzeczono, aby w Kissyndze stanęła konwencya. Mimo to Kolońska Gazeta obstaje za swemi twierdzeniami mówiąc, że zaprzeczenia na to dają, aby potem przyznać. Podaje na to przykłady.

— Ostatnie posiedzenie konferencyjne tak opisują dzienniki: Russel skreślał przebieg sporu duńsko-niemieckiego i występował przeciw postępowaniu mocarstw niemieckich, okazując przez to pewne ujmowanie się za Duńczykami. W końcu wynurzył życzenie państw neutralnych, ażeby Dania utrzymała się niepodległą w interesie północnej równowagi. Poseł austriacki Apponyi odczytał w imieniu pełnomocników niemieckich oświadczenie, że mocarstwa niemieckie pragnęły przedłużenia zawiesze-

nia broni i gotowe były przyjąć pośrednictwo mocarstwa zaprzyjaźnionego pod wiadomymi warunkami. Dania atoli na to nie przystała i dla tego spada na nią odpowiedzialność za rozpoczęcie na nowo kroków nieprzyjacielskich. Po przymówieniu się jeszcze Bernstorfa, Dania z oburzeniem oznaczła swoje stanowisko, przeciw czemu niemieccy pełnomocnicy zaproteutowali. P. Beust zgadzał się z pełnomocnikami pruskimi i austriackimi. Po wymianach dalszych grzeczności między Russlem i Apponym zamknięto konferencyę. W ciągu posiedzenia odczytano też pismo Aleksandra II do w. księcia oldenburgskiego, w którym ceduje swe prawa do Holsztynu i Szlezwiku na rzecz Oldenburga.

Posiedzenie to było ostatnie przed teraz rozpoczętą na nowo wojną. Cały interes teraz zwraca się do wojny. Co się tyczy Anglii, ta jak się zdaje, nie będzie się bardzo kwapiła z udziałem w wojnie, ale poprzednio obejrzy się po Paryżu i Petersburgu, jaki tam wiatr wieje. Role widocznie się przemieniły, dawne państwa zawsze występujące czynnie i biorące inicjatywę, teraz zachowują się biernie i trwożliwie, zaklinając się na Bogi, że czynią to bez ujmy swemu honorowi.

— Dzienniki niemieckie podają oświadczenie p. Beusta, złożone na posiedzeniu londyńskiej konferencyi z dnia 9go t. m. Oświadczenie to brzmi jak następuje:

»Nie brałem udziału w rozprawach na przedostatnim posiedzeniu co do kwestyi linii granicznej, gdyż nie byłem upoważniony oświadczyć się za pewną oznaczoną linię. Instrukcyje, które od tego czasu otrzymałem od zgromadzenia związkowego, złożęwszy sprawozdanie o posiedzeniu z 28go Maja, pochwalają oświadczenia moje uczynione przy tej sposobności zgodnie z pełnomocnikami Austrii Prus i muszę temsamem służyć mi za wytyczną.

Oświadczenia te spisane są w protokule. Mówiący w imieniu pełnomocników niemieckich hr. Bernstorff dał do zrozumienia, że nie są oni przeciw temu, by ustąpić część północnego Szlezwiku a odstąpienie księstwa Lauenburskiego uważać za wynagrodzenie za to. Powiedział on jednakże równocześnie, że linia graniczna przedłożona przez rząd W. Brytanii nie może zadość uczynić warunkom trwałego pokoju, gdy przyczyny zażaleń i wzburzenia większej części ludności Szlezwiku nietylko by dalej trwały, lecz przez odłączenie od reszty księstw i wcielenie do królestwa duńskiego znaczenie się powiększyły.

Według mego zdania wynika z tego oświadczenia jasno, iż nie ma mowy o ustąpieniu jakiej części Szlezwiku, jeżeliby większość mieszkańców nie przystała na to ustępstwo. Z zadowoleniem mogę oświadczyć, że związek niemiecki, wychodząc z tego punktu zapatrywania się, jest w stanie korzystać ze sposobu, w jakim podobalo się mocarstwom neutralnym zapatrywać się na tę kwestyę. Pełnomocnicy W. Brytanii sądzą, iż przyszły los księstw Holsztynu, Lauenburga i południowej części Szlezwiku nie może być rozstrzygnięty bez przyzwolenia tych krajów. Pełnomocnik Francyi oświadczył się za wytrwaniem na stanowisku swego rządu, według którego żaden nowy stan rzeczy w częściach kraju od monarchii duńskiej odłączonych nie może być zaprowadzony bez przyzwolenia mieszkańców zapytanych o to drogą legalną.

Pełnomocnik Szwecyi także oświadczył, iż według zdania jego rządu, los prowincyi, które król duński miałby ustąpić, nie może być urządzony bez ich przyzwolenia.

Nie mogę przypuścić, aby neutralne mocarstwa chciały postawić zasadę, z zamiarem wykluczenia jej logicznego i bezstronnego zastosowania. Nie mogę im przypisywać tej myśli, żeby uważały za konieczne zapatrywanie się ludności, która ma należeć do Niemiec, dla zapewnienia się, czy się zgadza na taką przyszłość, przeciwnie zaś, żeby uważały ten sam środek ostrożności za zbyt uczynny dla mieszkańców, którzy pozostają mają dla Niemiec obcymi. Nie podobna mi dalej zbyć tego milczeniem, że nie uważam więcej Szlezwiku za część duńskiej monarchii, tudzież, że jeżeli się pójdzie za tą myślą, rozchodzi się o to, aby część Szlezwiku oddzielić nie od monarchii lecz dla dobra monarchii z przyzwoleniem jej władzy, który nie będzie się wahał zadość uczynić życzeniom ludności.

Gdańsk, 25. Czerwca. — Dziś zaczynają wysłać koleją żelazną wyprawę dla kupionej korwety do Bremerhaven, aby tamże przybyła razem z załogą wysłaną do Swinemindy. Siły robocze na królewskich warsztatach okrętowych wciąż jeszcze pomnażają.

Z Lubawskiego, 24. Czerwca. — Aresztowania u nas nie ustają

o rewizjach wcale nie piszę, bo to rzecz już zbyt powszechna. Uwieszono w ostatnich czasach, jak się zdaje wskutek jakiejś denuncjacji, na rekwizycję radcy kamergerychtu p. Kruegera następujących obywateli: pp. Feliksa Kawczyńskiego z Linowca, którego już 4 tygodnie trzymają, dalej 26. z. m. dziedzica Chelstowskiego, sołtysa Rutkowskiego i szewca Gostomskiego z Szwarcenowa. Aresztowano powtórnie uwolnionego dawniej młodszego p. Sugajskiego. Dnia 15. Czerwca uwieszono nauczyciela Kowalewskiego z Rybna, człowieka w podeszłym wieku i niemieszającego się, o ile wiadomo, nigdy do polityki. Trzymają także dotąd braci Różyckich.

D. P.

Drezno, 27 Czerwca. — Do Gazety Kolońskiej piszą: od niejakiego czasu Polaków ze wszystkich stron ścigają i wywożą za granicę. Wezyska Gazeta pisze w tej mierze, że w ciągu ostatniego tygodnia wydano z Dreznia wielu tam zamieszkałych Polaków, którzy zmuszeni zostali wyjechać przez Lipski Hof do Szwajcaryi, aby tam szukać nowego przytułku dla siebie. Pan Beust okazywał się przyjacielskim dla Polaków, ale od czasu jego wyjazdu do Londynu, uczuli oni boleśnie tę stratę. Znakomity autor Kraszewski bawiący od 16 miesięcy w Dreźnie został denuncjowany u rządu, jako członek polskiego rządu narodowego i w skutek tego uległ wydaleniu przez policję saską. Był on jednym z najdawniejszych tu mieszkających Polaków, których rozporządzenia policyjne teraz dotknęły. Na uboższych Polaków, których saska policja wydała do Włoch, składali się zamożniejsi rodacy. Policja ściśle ich miała na oku, aż opuścili Drezno. Widoczną jest rzeczą, że władze saskie bardzo są czułe na życzenia Rosji. Sejm saski, któremu nie mogą być tajne te zabiegi, na wszystko milczy i puszcza mimo uszu. Sasi szczerzący się gościnnością, nie mogą teraz z niej się chełpić.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 27. Czerwca. — Moskwa puściła pogłoskę o ukazie amnestyjnym, ale go nie masz i niespodziewamy się po nim coś dobrego. Będzie, jak się ukaze, zabrzmi u góry wielką łaską, a u dołu małą aż zniknie w wykonaniu. Do takich ukazów przyzwyczailiśmy się, autonomiczne ukazy dla chłopów w co się obracają? Bądźcie cierpliwi, co się pokaże za ćwierć lub pół roku. Tuchółki, Rydzewscy górą, sądy wojenne wieszają i syberyzują, protektorzy ich rosną. To kamertony nasz! Komisye zajmujące się regulacją stosunków chłopskich tak zagrzęły w swoich gorliwych pracach, że trudno będzie im wyjść na drogę bitą. Z tego powodu dziś ich prace spadły na zero.

Warszawa 26 Czerwca. — Dzień. Powsz. ogłasza obszerny raport o działaniach komisji włościańskich, z którego wyjmujemy następujący ustęp:

»Z wiadomości otrzymanych z 4 guberni Królestwa, Warszawskiej, Płockiej, Lubelskiej i Radomskiej, okazuje się, że obecnie w tych guberniach ostatecznie urządzone zostały około dwóch trzecich nowych zarządów gminnych. Wybory zostały ukończone w pow. Wieluńskim, Łęczyckim, Włocławskim, Konińskim, Rawskim, Przasnyskim, Ostrołęckim, Zamoyskim, Hrubieszowskim, Radzyńskim, Opatowskim i Olkuskim; razem zaś z powiatami Gostyńskim, Piotrkowskim, Lipnowskim i Sandomirskim, o których poprzednio było wspomniane, w 14 powiatach. Oprócz tego według wiadomości z pow. Opoczyńskiego, Krasnostawskiego, Stanisławowskiego i Kaliskiego, wybory będą w nich ukończone w bardzo prędkim czasie.«

— Sceny ściągania kobiet do cyrkułu nie ustają. Przez wczorajsi dziś więzienia cyrkułów przepełnione. Kontrybucye ściągają, ponieważ w liczbie aresztowanych jest wiele ubogich, które nie mają wcale gotówki, biorą więc od nich według możliwości po pięć rubli, po trzy, a nawet po jednemu. W wymaganiach policji najzupełniejsza samowola: nie stosuje się do żadnego przepisu ogłoszonego poprzednio, tak, że co w jednym cyrkułe wolno, w drugim zabronione. Np. komisarz 10 cyrkułu Rydzewski przesładował szczególnie ubiór wełniany i nie troszcząc się o barwę sukni, powiada, że ponieważ gorąca panują, nie poświęceniem jest nosić wełnianą suknię i to samo już oznacza żałobę, a zatem podlega kontrybucji: suknie jedwabne pozwala nosić choćby czarne i takie pozwolenie ogłasza aresztowanym z szyderczym przekąsem: choćby sukni czarna była jak najczarniejsze oczy. Przeciwnie w czwartym cyrkułe wzięto za zasadę przesładować czarny kolor, niedbając z jakiej materji jest suknia; winnych cyrkułów potworzono sobie równie dowolne prawidła. Ci komisarze dowodzą, że popielate i szare suknie są żałobne, inni że fioletowe, inni że brązowe; inni że niebieski kolor jest umowiony, bo mocno używany a zatem żałobny, słowem nikt nie zgadnie za co przyjdzie mu kontrybucją zapłacić. — Dziś za Żelazną bramą formalne polowanie odbywała policja, aresztowano jakąś służącą za to, że wracając z targu, ostrzegła swoją panią, żeby zawróciła się napowrót do domu, bo policja mocne aresztuje!

Studentów szkoły głównej i gimnazjalnych od kilku dni także w bardzo wielkiej liczbie prowadzą do cyrkułów za noszenie cywilnego okrycia na wierzchu munduru, lub palenie cygara na ulicy, chociaż nie wyszły dotąd żadne przepisy zabraniające. Nadto sprowadzonym tym młodym ludziom zabierają znalezioną przy nich gotówkę pod pozorem kontrybucji (za naruszenie jakiego przepisu, tego nie objaśniają), trzymają ich tak cały dzień, a w wieczór dopiero odsyłają do rektora szkoły głównej. Wkrótce ma być w Dz. Powsz. ogłoszony regulamin ubiorów męskich cywilnych.

Dz. Poz.

Niedawno ogłosił oberpolicmajster Frederyks polecenie do policji, ażeby grzecznie się obchodzić z publicznością. Śmieszne to ogłoszenie po tylu spełnionych i pełniących się barbarzyństwach, oczywiście było tylko komedią dla Europy; najmniejszej też tu sobie nie zadają subiekty; a żołnierze, biorąc wzór z oficerów, dopuszczają się często wybryków najwyuzdańszej samowoli. Rydzewski w kancelaryi w obec wtórującego mu śmiechem żołdactwa, naigrawał się najbrutalniej usiłując niby przekonać się, czy na sukni jest wełna czy jaka inna materja.

Wczoraj w niedzielę o godzinie 11. rano szedł Święto-Krzyżką ulicą Rutkowski, były naczelnik wydziału administracyjnego w komisji spraw wewnętrznych, a od dziesięciu lat emeryt, starzec mający lat blisko 70. Zatrzymał go w sposób nader gburowaty żołnierz stójkowy i żądał okazania książeczki legitymacyjnej. P. Rutkowski, chory na piersi, obawiał się rozpiąć surdut przy dość chłodnym wietrze, powiada więc do żołnierza stójkowego po rosyjsku, bo był kiedyś kapitanem moskiewskiej armii, że ma książeczkę tę przy sobie, a jeżeli potrzeba koniecznie okazać, to wejdzie do bramy i tam rozepnie surdut, aby się nie przeziębować. Żołnierz chwycił go za ramię i zaczął wymyślać, a gdy p. Rutkowski zadzwonił do domu pani Laufer przed którym odbywała się ta scena, żołnierz zaczął go bić po plecach, łżyć zarazem najordynarniejszymi wyrazami. W tej chwili wyszła właścicielka domu pani Laufer, kobieta średnich lat wieku, wdowa po urzędniku. Ubrana była świętecznie, bardzo przyzwoicie, szła bowiem do kościoła. Widząc pastwienie się żołdaka nad starcem nie mogła powstrzymać się od kilku słów mitygujących rozbestwionego żołnierza. Ten za całą odpowiedź rzucił się na nią i zaczął bić w plecy, w głowę, używając zwykłych moskiewskich wyrazów. Na tę scenę nadszedł oficer jakiś: żołnierz wstrzymał się od bicia, ale oficerowi stawiał się hardo, nie chciał dawać tłumaczenia i nie chciał usłuchać rozkazu puszczenia wolno dwojga napastowanych osób. Oficer sprowadził na pomoc dwóch milicyantów i wraz z nimi dopiero zdołał poprowadzić do cyrkułu szarpiącego się żołdaka. Niemożna przypuścić iżby żołnierz ten był pijany, choćby i to nie było usprawiedliwieniem, bo o 11. godzinie jest zmiana stójki, tylko co był tu postawiony, więc stan jego pijany byłby dostrzeżonym od starszych, a zresztą oficer służbowy przechadza się ciągle i ma obowiązek dozoru stójek, więc mógł dostrzedz w jakim był stanie. Zresztą to jeden tylko fakt z szeregu wielu innych jemu podobnych.

Wczoraj spotkałem na ulicy człowieka wypuszczonego z Pawiaka po kilkumiesięcznym tam pobycie, osiwił przez ten czas zupełnie. Roman Zuliński, nauczyciel gimnazjum, siedział 21 dni w lochu o chlebie i wodzie za to, że napaść Tuchółki w czasie śledztwa odparł uderzeniem. Odtąd do śledztwa przeprowadza go i stoi ciągle obok niego dwóch żandarmów. Tak samo postąpił sobie Hennel z redakcji Gazety Polskiej, kiedy go chciał Tuchółko znieważyć, i również srogą odcierniał karę: podobno jest śmiertelnie chory. Dwie pozostałe panny Guzowskie (trzecia już wysłana na Syberyję) są obecnie w cytadeli; powoli przychodzą do zdrowia po okropnych katowaniach jakie im zadawał Tuchółko przy śledztwie; przez jakiś czas mówiono o jednej z nich, że umarła.

Ojcz.

— Od powrotu Murawiewa do Wilna powiększyła się w dwójnasób rubryka urzędowo-religijnych obchodów, zajmująca niemal połowę Wil. Wiestnika. Niektóre z nich sięgające jeszcze pierwszych dni Stycznia, a dopiero teraz do wiadomości podane, najlepiej świadczą, iż rządowi Murawiewa więcej chodzi o rozgłos i ostentację w obec Rosji niżli o przedstawienie w rzeczywistości światła tych cerkiewnych manifestacji prawie zawsze za wpływem i z rozkazu władz urządzanych. Treść tych obchodów stanowi zwykle liturgia ze słowem dziękczynnym i wielbiącym miejscowego popa dla całej carskiej familii, potem procesja do urzędu gminnego, gdzie moleben za zdrowie panującego i całowanie przy pokłonach carskiego portretu kończy zazwyczaj mowa mirowego pośrednika osnuta n powszechnie używanym w podobnych razach tekście rosyjskiego przysłowia: »Prawda zawsze na wierzch wypływa, Bogu modlitwa, carowi służba nigdy nie przepada« (*prawda wseгда na werch wypływaet, dla Boga modlitwa, dla caria służba nikogda niepropadaet*). W końcu następuje przekąska przygotowana dla ludu, częstokroć przez samych urzędników, a złożona: z wódki, śledzi i chleba, co jeden z korespondentów nazywa »prawdziwie rosyjskim traktamentem.« Liczne przy tem »ura« powtarzane przez lud litanijskie za urzędnikami mają być oznaką powszechnej radości. W ostatnich dopiero czasach zaczęto łączyć z podobnymi obchodami propagandę religijną. Korespondent z Mołodeczna do Wil. Wiest. donosi, iż w połowie Maja odbyła się tamże niewidziana dotychczas uroczystość: w obecności bowiem deputowanych z wszystkich gmin mirowego okręgu, oraz naczelnika policji i urzędników do spraw włościańskich, odbyto chrzest dziecka »pierwszy raz w tym kraju, nie według dotychczasowego zwyczaju przez polanie, lecz przez trzykrotne zanurzenie w wodzie; na dziecko został przytem włożony krzyż z daru caryny, a liturgię spełniło 7 popów wspólnie, co również nie było tutaj w zwyczaju.« Inny korespondent donosi o drugim chrzcie podobnym. Trudno przypuścić, aby urzędowe pośrednictwo władz oraz zwykłe w takich razach trzymanie dzieci do chrztu przez mirowych pośredników zdołało lud pogodzić z schizmatycznymi obrzędami, kiedy tego nie mógł uczynić Siemiaszko w ciągu dwudziestopięcioletniej najgorliwszej pracy około zatarcia śladów unii, którą lud wyznaje, mając zresztą w pamięci uroczyste oświadczenie władz i duchowieństwa, iż odstępstwo owo formalne, którego znaczenia dogmatycznie nie pojmował, nie pociąga bynajmniej za sobą zmiany wiary i obrzędów religijnych.

Jednocześnie ogromne sumy wydaje Murawiew na budowanie i restaurację schizmatycznych cerkwi. W ostatnim Nrze Wiestnika znajdujemy wykaz nowo zarządzonych na ten cel funduszy, powstałych z podwyższonej kontrybucji w wysokości 120,000 rubli; gdy do tego dodamy przeznaczone jeszcze w Styczniu i Marcu r. b. sumy kontrybucyjne na ikonostas dla Wileńskiego soboru, wzniesienie wieży zegarowej, restaurację seminarjum szymatycznego, odsłonę cerkwi świętej Paraskewy i Mikołaja w Wilnie, i na inne tym podobne cele, to suma kontrybucyjna obrócona na korzyść oficjalnej cerkwi, owa suma łez i krwi mająca stanowić kamień węgielny prawosławia na Litwie, przechodzi 60,000 rubli. Niezależnie od tego patriotyzm Rosji spieszy w ciągłymi ofiarami dla litewskiej cerkwi, które prócz różnych darów w przedmiotach wynoszą dotychczas przeszło 150,000 rs. Nie przeszkadza to jednak

zaborowi łacińskich kościołów na własność rządową. Prócz jakoby darowanego przez mieszkańców, a nieskończonego jeszcze kościoła w Prużanach przeznaczono obecnie na pokarmelitański kościół i klasztor w Bielsku na syzmatyczną cerkiew.

— Warszawski korespondent Inwalida, który zawsze uprzedza postanowienia rządu, występuje ostatnią razą przeciw młodzieży szkolnej. Wnosić by z tego należało, iż reforma szkół w duchu moskiewskim jest dla Kongresówki bliską. Narzekanie na szkołę główną warszawską, nieoparte żadnymi dowodami, usiłuje on wzmocnić dowolnie przeciągniętą paralelę pomiędzy szkołą główną a instytutem agronomicznym, dawniej w Marymoncie a potem w Puławach. Zarzuty, które tylko w oczach rosyjskiej policji winę stanowią, mogą, jak np. chodzenie z grubymi kijami po Warszawie i t. p. stanowić treść oskarżenia dopelnionego, jakoby opowiadaniem jednego z uczniów instytutu o ich udziale w powstaniu, prędzej zaś wiadomościami zaczerpniętymi z komisji śledczej. Wystąpienie owo kończy korespondent następującą konkluzją: »Można powiedzieć prawie z pewnością, że uczniowie wszystkich szkół w Królestwie przyjmowali czynny udział w powstaniu. Nie byłoby też interesu łącznie z tem wysłędzić działań władz szkolnych: o ile one sprzyjały obłądowi, oraz jak się starały powstrzymać odeń młodzież.« Podobne zapytanie postawione oficjalnie znaczy dymisyę wszystkich profesorów polskich, również, jak potępienie młodzieży wskazuje zamiar zupełnej reformy szkół, bez względu na to, że zachowanie szkoły głównej, której grożą zamknięciem, odznaczało się ciągle spokojem i porządkiem, wynikłym zapewne z troskliwości o dobro zakładu i narodowej oświaty. Tenże sam względ przewodniczył profesorom i uczniom nie tylko szkoły głównej, lecz i wszystkich zakładów naukowych w kraju. Ale rząd widzieć tego nie chce i odpowiedzialności szuka kolejno w różnych warstwach i klasach narodu, w duchowieństwie, szlachcie, a obecnie w młodzieży, pozorując w ten sposób propagandę syzmy i moskwiczenia. Cz.

Rosya.

W Odeskich Wiedomościach czytamy: »Telegramy donoszą o rozporządzeniu rządu tureckiego, aby niezwłocznie przystąpić do otwarcia drogi pomiędzy Trebizondą a Bajazetem. Zdaje się, że to rozporządzenie jest w związku z pobytem w Konstantynopolu angielskiego agenta do zawarcia konwencji telegraficznej. W każdym razie w rozporządzeniu tem niepodobna niewiedzieć otwartych usiłowań podziałania na perski przewóz towarów, który już zaczął być zmieniać poprzedni kierunek na Trebizondę i zwracać się na Poti.«

W związku z tem doniesieniem zdaje się być poprzednio podana w dzienniku naszym wiadomość o naleganiach na rząd turecki ambasady angielskiej w Konstantynopolu, aby do przeprowadzenia drogi z Trebizondy użyto emigrantów czerkiewskich. Interesem Anglii i Turcji jest utrzymanie dotychczasowych komunikacji handlowych na wschodzie; kiedyż Rosya więcej dla politycznych niżli ekonomicznych względów stara się opanować główne drogi transportu Azji środkowej. W tym celu wydane zostało jeszcze 1857 r. rozporządzenie carskie, mocą którego europejskie i kolonialne towary przechodzić miały bez cła przez zakaukaski kraj do Persyi z Redut-Kale, Suchum-Kale i Tyflisu przez Nachiczajew do perskiej granicy. Droga ta jednak, tak dla trudności komunikacyjnych jakoteż z powodu wojennego na ówczesny stan kraju, okazała się niepraktyczną. Przed miesiącem zmieniono kierunek tranzytu na Tyflis i Aakę, stąd zaś morzem do perskiej granicy; z zastrzeżeniem jednakże, aby okręty użyte do przewozu należały na rosyjskich poddańskich, oraz aby debarkowanie towarów miało miejsce tylko w miastach, gdzie się znajdują konsulowie rosyjscy. Poselstwo perskie, które niedawno opuściło Tyflis, udając się z powrotem do Teheranu, nie mogło mieć innego celu, jak tylko układy handlowe; w przeciwnym bowiem razie oparłoby się ono o Petersburg. Tak więc coraz bardziej uwydatniają się skutki zaboru Kaukazu, i emulacja Anglii z Rosyą przybiera rzeczywiste, bo interesowane podstawy.

— Podaliśmy w swoim czasie ukaz o utworzeniu nowej wojennej komendantury w Nerczyńsku, celem bezpośredniego zawiadywania skazanymi do robót. Uwagi, któreśmy wtedy zrobili, potwierdza nowe rozporządzenie rządu, mocą którego ma być zaprowadzony podział okręgu nerczyńskiego na dwa oddzielne zarządy: jeden dla ludności oswojonej z robót górniczych, drugi zaś dla tych, którzy jako skazani na karę, podlegają mają we wszystkim owej komendanturze policyjno-wojennej. Pozazdroszczono widzieć i tego cienia względności, jaki mógł czasem przedrzeć się w podziemia kopalń nerczyńskich. Nawet za Mikołaja podobnych reform nie było.

— Przez cały ciąg powstania w Polsce rosyjskie dzienniki i noty dyplomatyczne nie przynosiły mu innego znaczenia, jak tylko wewnętrznych drobnych zamieszek. Po stłumieniu zaś jego rosyjska prasa nie znajduje słów na wyrażenie trudności i niebezpieczeństw mienionej walki, oraz bohaterstwa czynów swej armii, a ukaz z dnia 7 Czerwca nakazuje wojenne działania w Polsce uważać za kompanię, której początek ma się rachować w Kongresówce od dnia 17 Stycznia, w grodzieńskim od 23 Stycznia, w wileńskim od 15 Lutego, w kowieńskim od 15 Marca, w mińskim od 19 Kwietnia, w witebskim od 23 Kwietnia, w mohilewskim od 6 Kwietnia, w wolińskim od 6 Marca i w kijowskim od dnia 7 Maja. — Czas służby wojennej, oraz wyszczególnienie bitew, w których się żołnierze znajdowali, ma być zamieszczana w ich stanie służby.

Francya.

Paryż, 26. Czerwca. — Poranny Monitor doniósł dziś, że wczoraj było ostatnie posiedzenie konferencyjne. Wieczorny Monitor dodał, że wczorajsza konferencyja była cicha, pełnomocnicy stron wojujących odczytali oświadczenia, w których każdy rzecz przedstawiał ze swego stanowiska: Russel mówił, że jaki będzie wypadek walki, życzyć należy

zachowania niepodległości duńskiej monarchii. Ponieważ dziś kończy się zawieszenie broni, przeto łatwo wojna dziś się rozpocząć może.

Z Kielu donosi tenże dziennik, że 14 duńskich okrętów wojennych krąży na kielskiej przystani i około wyspy Eehman. Na Alsen stoi 8000 Duńczyków i tyleż na Fühnen! Cała armia duńska wynosi 35,000.

— Wyszedł tu 15 tom korespondencji Napoleona I. Wnim czytamy między innemi dwa listy, jeden do brata swego, króla holenderskiego, aby nie był tak zazdrosnym na żonę swoją Hortenzią i pozwalał jej bawić się, jak jej się podoba i tańczyć ile chce, bo ona ma lat dopiero 20, a jest wzorową matką jego dzieci (coś zakrawa, na tatulu! tatulu! ojciec przyszedł). W drugim zaś liście tnie kapitulę swojej żonie Józefinie, ale bardzo delikatną. Upomina ją, aby niedobierała sobie innych do towarzystwa, jak tych, którzy u niej bywali na dworze, kiedy sam (Napoleon) był w domu, a co się tyczy innych dam, z którymi się widuje, niech się nieobawia, życzyłby sobie, aby były różami. Przypomina sobie Józefinkę małą, dobrą, wesołą i figlarną, która wszystko z gracją robi i na gracye się żali. Godną jest kochania wyjąwszy kiedy jest zazdrosną, wtenczas jest diabłą.

— Zajście między Hiszpanią a Peru zdaje się przybierać szersze rozmiary. Chili i Bolivia postanowiły podobno przenieść w pomoc Peru wii przeciw Hiszpanom, i już eskadra chilijska ma rozkaz udać się ku brzegom peruwiańskim. Posel hiszpański w Peru p. Mazaredo, musiał tylko w ucieczce szukać ocalenia, wszelako przypisać to należy raczej nienawiści ludu, aniżeli jak piszą dzienniki francuskie, rządowi peruwiańskiemu, który niby wysłał za nim w pogoń do Panamy najemnych zbójców. Ponieważ szukano go w domu konsula francuskiego p. Zeltnera w Panamie, i nieznalazłszy go tam wytłuczono okna i zerwano herb francuski, przeto fregata francuska »La Victoire« wysłana została do Panamy dla otrzymania zadość uczynienia za zniewagę. Sprawa ta może ze sprawą meksykańską mieć pewien związek, gdyż Francji wiele na tem zależy, aby Hiszpanią wpłatać w sprawy Ameryki południowej i tym sposobem uczynić ją naturalnym sprzymierzeńcem nowego cesarstwa w Meksyku.

Austria.

— Korespondent paryski donosi w liście 18 b. m. następujące szczegóły o stosunkach Austrii do królestwa greckiego:

»Gabinety paryski i londyński przesłały w imieniu mocarstw na londyńskim traktacie z r. 1863 podpisanych do austriackiego rządu żądanie, aby wysłał na dwór króla greckiego uwierzytelnionego posła. Hr. Rechberg odpowiedział, że mocarstwom zachodnim dobrze są znane powody, dla których gabinet wiedeński nie może uznać króla Jerzego. Nie podobna mu tego uczynić raz ze względu na ścisłe stosunki rodzinne między dworami austriackim i bawarskim zachodzące, a powtórnie i ze względów ściśle politycznych. Względem te ostatnie przemawiają dziś również silnie jak niegdyś, i robią rządowi austriackiemu niepodobnem utrzymywanie z dzisiejszym rządem greckich innych jak tylko półurzędowych, zresztą przyjaznych stosunków. Można przypuszczać, że to zachowanie się gabinetu wiedeńskiego sprawi tak w Bawarii jak i w Niemczech dobre wrażenie; dowodzi bowiem wobec licznych ostatnich czasów krążących pogłosek, że stosunki pomiędzy oboma południowo-niemieckimi dworami nie straciły z dawnej serdeczności, pomimo zaszłej zmiany na tronie bawarskim. Jak się zachowa gabinet berliński w obec tego samego zawezwania mocarstw zachodnich, dotąd nie wiadomo.

Co do wiadomości podniesionej przez dzienniki niemieckie jako »symptom charakterystyczny«, że tym razem wszyscy członkowie włoskiego poselstwa zaproszeni zostali do Fontainebleau, robi ten sam korespondent paryski następującą uwagę: W całej tej sprawie tyle prawdy, że, tak jak co roku, oprócz pana Nigry zaproszeni zostali jeszcze dwaj członkowie włoskiego poselstwa, którzy należą do osobistych przyjaciół napoleońskiego dworu.«

Rumunia.

Urządowy rumuński dziennik Monitorul ogłasza następujący telegram o przyjęciu ks. Kuzy w Konstantynopolu:

Przy wpłynięciu do Bosforu, przywitał Jego Wysokość Jego Eksc. Kiamil Bej na korwiecie »Bejrut«, i służył mu za przewodnika aż do cesarskiego kiosku. Sułtan posłał natychmiast swego pierwszego sekretarza, by księciu powinszować szczęśliwego przybycia. Wysoka Porta i wszystkie poselstwa przysłały również wysłanników, by przywitać Jego Wysokość. Następnego dnia JCMość sułtan przyjął z wielką uprzejmością Jego Wysokość z całym orszakiem. Książę przybył do pałacu na parowcu rządowym zostawionym na jego usługi i został wprowadzony do pałacu bramą, którą dotychczas tylko sułtan wchodził. Odwiedziny u JCMości miały cechę serdeczności, która świadczy o dobrym usposobieniu sułtana dla Rumunii i księcia. JCMość sułtan rozmawiał z księciem prawie trzy kwadransy na osobności. Przy tej rozmowie był tylko obecny w. wezyr, który służył za tłumacza. JCMość wszedł potem w towarzystwie księcia na salę, gdzie czekał orszak książęcy. Cały orszak miał zaszczyt być przedstawionym JCMości. JCMość sułtan rzekł między innemi z cechującą go uprzejmością, że bardzo księciu sprzyja, że wie, iż książę jest wojskowym, i że on sam zajmuje się reorganizacją swej armii. Zaprosił potem księcia celem zwiedzenia koszar, arsenałów, a szczególnie cesarskich okrętów wojennych. Jego Wysokość postanowił utworzyć batalion zuawów, na wzór batalionu wchodzącego w skład cesarskiej gwardii, który to batalion ma nosić imię JCMości sułtana, by temuż wyrazić swoją wdzięczność za miłą gościnność i okazaną szczególną życzliwość. JCMość upewniał księcia, że Rumunia jest mu zawsze nadzwyczajną drogą i że przyczyniać się zawsze będzie do ustalenia jej autonomii. Od trzech dni Jego Wysokość nie jest niczem innem zajęty, jak przyjmowaniem i oddawaniem odwiedzin dostojnikom Wysokiej Porty i posłom zagranicznym. Pomiedzy innymi odwiedził księżę patriarchów carogrodzkiego, jerozolimskiego i antyochijskiego. Książę

i orszak jego byli na dwóch galowych obiadach, które ku jego uczczeniu dali poseł francuski i Aali pasza, a za 4 lub 5 dni myśli wrócić do Rumunii. Zarówno Wysoka Porta jak i posłowie mocarstw opiekuńczych objawili jak najlepsze usposobienie dla Rumunii i księcia. Wieściom rozszerzanym przez dzienniki o zamianowaniu komisji w kwestyi klasztorów nie należy dawać żadnej wiary.

Meksyk.

Courrier du Dimanche zamieszcza następujący okólnik pana Drouyn de Lhuys agentów dyplomatycznych francuskich za granicą z d. 7 Maja przesłany z powodu rozpraw w Washingtonskiej izbie deputowanych w przedmiocie zmiany rządu w Meksyku:

P. Dayton odczytał mi depeszę przesłaną mu przez ministra stanów Zjednoczonych, aby odwrócić odpowiedzialność od rządu washingtonskiego i skonstatować, że wotum izby reprezentantów lub senatu, a nawet obu izb, chociaż zasługuje na jego uwagę, nie może go jednak zmusić do zmiany polityki lub odbierać mu wolności wystąpienia. P. Seward nie widzi najmniejszego powodu, któryby się skłaniał w kwestyi meksykańskiej inną przybierać postawę, niż tę jaką dotąd zachowywał, i gdyby zamiary jego zmienić się miały, zostalibyśmy wprost i właściwym czasie o tem postanowieniu i powodach, które je wywołało, zawiadomieni. Odpowiedziałem p. Dayton, że w przekonaniu rządu cesarskiego taka zmiana, niczemby się usprawiedliwić nie dała, że ufność nasza w mądrość gabinetu amerykańskiego zbyt jest wielką, abyśmy mu mogli podsuswać myśl, która nie rozważnemi czynami prawdziwe interesa Stanów Zjednoczonych naraziłby mogła.

Wyraźniejszy p. Dayton całe moje zadowolenie, które sprawiło rządowi cesarskiemu zapewnienie, jakie dać mi miał sobie poleconem, rzekłem, że w istocie wierzę, że nawet ze stanowiska Stanów Zjednoczonych nie może być wątpliwym wybór pomiędzy przywróceniem trwałego i regularnego stanu w Meksyku i uwiecznieniem anarchii, której niedogodności silnie czuć się dają. Reorganizacja ogromnego terytorium z powrotem spokoju i bezpieczeństwa, aby odegrać ważną w świecie rolę, będzie szczególnie dla Stanów Zjednoczonych źródłem wielkich korzyści, gdyż przez to otwarty zostanie dla nich nowy targ, z którego większy dla nich niż dla kogo innego spłynie pożytek. Pomyślność Meksyku odpowiada przeto ich dobrze zrozumianym interesom i jestem zdania, że rząd washingtonski tę prawdę uzna.

Przyjm itd.

Drouyn de Lhuys.

Kronika miejscowa.

Poznań, 29 Czerwca. — Fizjonomia naszego miasta, aż do dnia dzisiejszego jest zupełnie powszednia mimo świętojańskich tranzakcyj i jarmarku. Obywatela ze wsi świeć, nieco służby na alei i to całe tranzakcye, niegdyś tak liczne i wrzawliwe. Dziś dopiero z rana sygnęły się masy ludu wiejskiego na św. Piotra Pawła do katedry. Lud przesłiczny, choćy, czysto i gustownie ubrany. Katedra wszystkich dziś objąć nie może. Po południu będzie tam udzielany sakrament bierzmowania.

Z Szamotulskiego, 27 Czerwca. — Dzisiaj znowu i to po raz szósty 6 żandarmów z wachistrzem na czele odbyło bardzo ścisłą rewizyą w Dobrojewie u hrabiego Stefana Kwileckiego o godzinie 4 rano. Właściciela niebyło podtenczas w domu, a służący musiał zastąpić pana i być obecnym przy rewizyi. Pani hr. Kwilecka, matka, bowiem mocno zasłabła z powodu kilkakrotnie w Dobrojewie odbytych rewizyi i ciągle te wizyty bardzo źle wpłynęły na zaledwie do zdrowia przychodząca.

Po 4 godzinnem szukaniu po łózkach, kieszeniach, surdutach, bieliźnie, nic nie znalazłszy podejrzanego, udali się do Lucyanowa, gdzie w nieobecności p. Bienkowskiego, także odbyto rewizyą, lecz jak słyszę, bezskuteczna.

Dz. Pozn.

Z Mogilnickiego, 28 Czerwca. — W niedzielę 26 t. m. przeniósł się nagle do wieczności zamieszkały od lat kilkunastu w Gębicach stary weteran wojsk polskich a ostatecznie emerytowany pruski dozorca graniczny śp. Karol Tokarski, urodzony 1792 r. w ówczesnym departamencie poznańskim, w mieście Pyzdrach. Już w r. 1799 wstąpił w szeregi nowo formującego się wojska polskiego, chcąc przez to ojcu swemu pokazać, że jest nieodrodnym synem jego, i że nie napróżno był poda-

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Rogoźnie,
Wydział I.

Nieruchomość gościnną do **Edwarda Dobrzańskiego** należąca w **Polajewle** pod Nrem 26. położona, oszacowana na 6955 Tal. wedle taksy, mogącej być przejrzanąj wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Re-gistraturze, ma być

dnia 4. Stycznia 1865.

przed południem o godzinie 11^{ej} w miejscu zwykłym posiedzeń sądowych sprzedana.

Wierzytiele, żądający zaspokojenia swego ze szacunku kupna co do wierzytelności niewykazującej się z księgi hipotecznej, winni takową podać do Sądu subhastacyjnego.

Z pobytu swego nieznanymi spadkobiercy kupca **Józefa Caro** w **Rogoźnie** zmarłego, jako i wachmistrz **August Dobrzański** podobno w **Frankfurcie** n. M. zanozwiają się niniejszém publicznie.

Rogoźno, dnia 30. Maja 1864.

W kamienicy **Treppmachera** przy
Grobli pod Nr. 30. jest od 1. Października t. r.

wany do chrztu przez jen. Madalińskiego. W r. 1812 odbywał jako wachmistrz kampanią rosyjską, następnie niemiecką, w której został ranny, po bitwie pod Lipskiem powrócił do kraju rodzinnego. Zatrudniony w administracyi zrazu w Poznaniu aż do zajęcia księstwa przez Prusy, poczem w urzędzie celnym granicznym przez lat 30, w końcu został emerytowany. Zmarł pozostawił liczną familią, bo 4 synów, 3 córki, 24 wnuków i 2 prawnuków.

Wiadomości rozmaite.

— Dzienniki czeskie ogłaszają pod dniem 30. kwietnia r. b. następujący list ks. Leona Jałowickiego, internowanego w ołomuńskiej warowni Tafelbergu: »Przytrzymany w roku 1863. na drodze z Jerozolimy do ziemi rodzinnej, zostałem internowany w Ołomuńcu. Sądziłem, że będę puszczony na wolność, albowiem posiadałem paszport zakonny, zresztą byłem daleki od wszelkich agitacji politycznych. Jednakowoż inaczej się stało, gdyż do dnia dzisiejszego zostaję w więzieniu i nawet nie mam nadziei rychłego uwolnienia. Ojciec mój był księdzem unickim na Litwie. W roku 1831. zmusiły go prześladowania władzy moskiewskiej do opuszczenia wioski, w której nauczał, i do schronienia się w Turcyi. Pobytwszy kilka lat w Turcyi, przesiedlił się ojciec mój na Wołoszczyznę, gdzie też w r. 1842. zmarł w Bukareszcie. We dwa miesiące później w ślad za ojcem moim przeniosła się i matka moja do wieczności. Jako sierota musiałem się utrzymywać daniem lekcyi, a poświęciwszy się stanowi duchownemu, dostałem się do Rzymu, gdzie po ukończeniu studyów wyświęcono mnie na księdza. Z Rzymu pielgrzymowałem do Jerozolimy, gdzie zostałem przez 3 lata. Później głosiłem wiarę katolicką w Persyi, Indyach i Japonii. Powróciwszy szczęśliwie do Turcyi, udałem się do Carogrodu, gdzie strawiłem kilka miesięcy. W r. 1863. chciałem wrócić do rodzinnej wioski, lecz jak już powiedziałem, zostałem przytrzymany i osadzony w więzieniu.« Dalej ks. Jałowicki pisze, iż udawał się w tym względzie z prośbą do kardynała sekretarza Antonellogo, który też wstawał się za nim we Wiedniu. Władza jednak żąda, aby się ks. misjonarz wykazał potrzebnym funduszem na podróż do Rzymu. Ks. Jałowicki zaś utrzymuje, iż w pieniądze potrzebne na podróż zaopatrzyć się nie jest w stanie, gdyż zostaje najprzód w więzieniu, a potem nie ma w Ołomuńcu nikogo znajomego, do którego by się mógł udać z prośbą o zaopatrzenie. Listem powyższym wzywa tedy ks. misjonarz księży kolegów o udzielenie mu pomocy.

— Dzienniki frankfurckie skarżą się, że mianowicie w Nassawskiem kwitnie handel młodem Niemkami, które wyprawiają do Londynu. Skonstatowano wypadki, gdzie rodzice własne córki sprzedawali, sztukę po 100 złr.

Przybyli do Poznania dnia 29 Czerwca.

BAZAR: hr. Potulicki, z W. Jeziór, Chłapowski z Bonikowa, Węsierski z Żernik, Otoki z Gogolewa, Sobierajski z Kopanina, Soltanow z Rosyi, Żychlińska z Uzarzewa, Rełowska z Koszut, Małecki z Wrześni, Maciejewska z Otorowa.

HERWIGA HOTE LRZYMSKI: v. Doering z Berlina, Gorzeński z Gnszt, Trampe z Chudopisic, Dr. Schrimmer z Gniezna, Doratka z Wiednia, Buhlers i Uhlrich z Magdeburga, Lode i Plaski z Berlina, Gross z Landsberga, Jaenicke z Torunia.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Koch z Berlina, Hove z Frankfurtu n. O., v. Kotza z Żerkowa, v. Madai z Kościana, Buschmann z Lipska, Bacharach z Moguncyi, Philipp z Frankfurtu.

POD CZARNYM ORŁEM: Brzeski z Jabłkowa, Swiniarski z Budzijewa, Zaborowski z Wyganowa, Jasińska z Michałczy, Styczynski z Jarosławic, Stiller z Dakowa.

HOTEL DU NORD: hr. Mięczyński z Pawłowa, Schmitt z Panigrodu, Cioromski z Wy-
ciążkowa, Mukułowski z Kotlina, Wewiorowski z Gułtów, Hoffmann z Susterhausen.
HOTEL BERLINSKI: Brodowski z Dębowejłeki, Rogaliński z Ostrobrudek, Strahler z Wą-

grówcza, Brodowski z Psar, Sobiecki z Szubina, Dreising z Krotoszyna, Morgenstern z Złotnik, Marquardt z Obornik, Uhlig z Chemnicy, Magdziński z Brzostkowa.

HOTEL PARYSKI: Gąsiorowski z Zberek, Drzęski z Borzejewa, Madaliński ze Szczepankowa, Dickmann z Torunia, Plucyński z Jawór, Skierecki z Gorzyc, Kokosiński i Nowacki z Łukowa.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Jacobsohn z Berlina, Rothmann z Kłocka, Joachim schik z Jarocina, Bergas z Grodziska, Raphael z Lwówka, Ritschke z Golin.

EICHNER BORN: Katz z Trzemeszna, Hirschfeld z Margonina, Salinger z Wrześni, Heilbron z Wojcina.

POD TRZEMA LILIAMI: Pätsche z Konina, Gräusmer z Rytnik.
POD KORONA: Rothmann z Wągrowca, Unger z Wrocławia.

POD KORONĄ: Rothmann z Wągrowca, Unger z Wrocławia.
 POD ZŁOTYM ORŁEM: Hirschberg, Radziejewski, Turek, Badt, Stock i Rembowski
 z Ostrowa, Zalewski i Hulewicz Srody, Teranz z Tuliczewa, Leszczyński z Mogilna,
 Jahnke, Bärowald, Ungar i Cohn z Srody, Juwalski z Piasków.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 23. Czerwca 1864.	Sto- pa pCt.	Na pr. kuran.	
		papie- rani.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowolna.	4 1/2	—	100 3/8
„ z roku 1859.	4 1/2	—	105 1/2
„ z roku 1856.	4 1/2	—	100 1/4
„ z roku 1853.	4	—	95
Oblięi długu skarbowego.	3 1/2	—	90 5/8
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.	3 1/2	—	90 5/8
dito miasta Berlina.	4 1/2	—	101 1/4
dito „	3 1/2	89	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej.	3 1/2	—	89
dito dito	4	—	99
dito Pruss Wschodnich.	3 1/2	—	85
dito Pomorskie.	3 1/2	—	89
dito dito	4 1/4	—	98 1/4
dito W. X. Poznańskiego.	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego.	3 1/2	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe).	4	95 5/8	—
dito Szląskie.	3 1/2	—	93 3/4
dito Pruss Zachodnich.	3 1/2	—	83 1/2
Bilety rentowe Poznańskie.	4	—	—
Oblięacye miejskie II. Em. Pozn.	4	—	—
Oblięacye prowincyalne Poznańskie.	5	101	—
Papiery banku prow. Poznańskiego.	—	—	95
Louisdory.	—	—	110 1/4
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	—	98 3/4